การเสด็จพระราชดำเนินเยือนออสเตรียของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชและสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ใน ค.ศ. 1964

Besuch des Königspaares in Österreich 1964

มิชาเอล เกอเบิล / Michael Göbl
หอจดหมายเหตุแห่งชาติออสเตรีย / Österreichisches Staatsarchiv

ตั้งแต่ ค.ศ. 1960 เป็นต้นมา ไทยได้พยายามกระชับความสัมพันธ์กับประเทศที่เคยมีสัมพันธไมตรีกันมาก่อน รวมถึงสานสัมพันธ์กับประเทศใหม่ ๆ โดยผ่านนโยบายการเยือนประเทศต่าง ๆ ของสถาบันพระมหากษัตริย์ตามราชประเพณีอย่างจริงจัง เมื่อยังทรงพระเยาว์ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงเคยประทับที่เมืองโลซานน์ในสวิตเซอร์แลนด์มาก่อน จนกระทั่งทรงสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ต่อมาพระองค์เสด็จพระราชดำเนินไปประทับที่โลซานน์อีกครั้งเป็นระยะสั้น ๆ ใน ค.ศ. 1946 เพื่อทรงศึกษาระดับมหาวิทยาลัยก่อนจะเสด็จนิวัติพระนคร ในวันที่ 29 กันยายน ค.ศ. 1964 พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยเครื่องบินของสายการบิน AUA “อันโทน บรุคเนอร์” ถึงยังท่าอากาศยานกรุงเวียนนา การเสด็จพระราชดำเนิน

Seit 1960 bemühte sich Thailand, seine früheren Verbindungen in alle Welt wieder aufleben zu lassen und neue zu knüpfen, u.a. auf die Weise, dass man im Königshaus die Tradition der Besuchsdiplomatie erneut intensivierte. Nach einem privaten Besuch in Lausanne (Schweiz), wo König Bhumibol Adulyadej (Rama IX.) einen Teil seiner Kindheit und Jugend bis zum Schulabschluss verbracht hatte und wohin er zum Studium 1946 erneut für kurze Zeit zurückgekehrt war, landete das Königspaar am 29.9.1964 an Bord des AUA-Flugzeugs „Anton Bruckner“ am Flughafen in Wien. Für diesen „*Staatsbesuch des Jahres*“ liefen die Vorbereitungen bereits auf Hochtouren, denn wie die *Kronen-Zeitung*

ภาพที่ 3.2: ประธานาธิบดีออสเตรีย อดอลฟ์ แชร์ฟ ถวายการรับรองพระราชอาคันตุกะทั้งสองพระองค์ ณ พระราชวังโฮฟบวร์ค
(ภาพจากหนังสือ *"เสด็จพระราชดำเนินเยือนสมาพันธรัฐสวิสและสาธารณรัฐออสเตรีย"* ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พิมพ์พระราชทานในงานพระราชทานเพลิงศพนายจรูญพันธ์ อิศรางกูร ณ อยุธยา วันที่ 12 ตุลาคม พ.ศ. 2534)

Abb. 3.2: Das Königspaar wird von Bundespräsident Adolf Schärf in der Hofburg empfangen.
© *Staatsbesuch in der Schweizerischen Eidgenossenschaft und der Republik Österreich*", herausgegeben anlässlich der Beisetzung von Jaroonpan Israngkura Na Ayudhya am 12. Oktober 1991.

เยือนของอาคันตุกะทั้งสองพระองค์ครั้งนี้นับได้ว่าเป็น *"การเยือนแห่งปี"* และมีการเตรียมการถวายการรับรองอย่างยิ่งใหญ่ หนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่งชื่อ *"โครเนน ไซทุง"* ได้ตีพิมพ์พาดหัวข่าวว่า *"ออสเตรียจะมีพระราชินีทรงพระนามว่า 'สิริกิติ์' แปดวัน"*

หลังจากที่ทรงแวะประทับพักพระราช-อิริยาบถครู่หนึ่งที่โรงแรม "อิมพีเรียล" อันเป็นสถานที่ประทับแรมในกรุงเวียนนาแล้ว ทั้งสองพระองค์ก็เสด็จพระราชดำเนินไปยังพระราชวังโฮฟบวร์ค

in ihrer Schlagzeile titelte: *„Für acht Tage hat Österreich eine Königin: Sirikit!"*

Nach kurzem Aufenthalt im Hotel „Imperial", das als Residenz diente, fuhr das Königspaar in die Hofburg, wo Bundespräsident Adolf Schärf die Ehrengeschenke überreichte. Der König, ein passionierter Amateurfilmer, erhielt eine 8mm Eumig Filmkamera, einen 8mm Magnettonprojektor, und den in Wien

ทรงรับทูลเกล้าฯ ถวายของทูลพระขวัญจากประธานาธิบดี อดอล์ฟ แชร์ฟ เนื่องจากพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงเป็นช่างภาพสมัครเล่นและโปรดการถ่ายภาพยิ่ง ของทูลพระขวัญที่ทรงได้รับทูลเกล้าฯ ถวายจึงเป็นกล้องถ่ายภาพยนตร์ออยมิช (ยูมิก) ขนาด 8 มิลลิเมตร เครื่องฉายภาพยนตร์ที่มีเสียงบนแถบแม่เหล็กขนาด 8 มิลลิเมตร และฟิล์มภาพยนตร์ละครเพลงอเมริกันเรื่อง *"สวัสดีจากเวียนนา"* (ค.ศ. 1962) ซึ่งถ่ายทำที่กรุงเวียนนาและมีเนื้อหาเกี่ยวกับวงนักร้องประสานเสียงเด็กชายแห่งกรุงเวียนนาอันเลื่องชื่อ ขณะที่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงได้รับทูลเกล้าฯ ถวายเข็มกลัดงดงามซึ่งทำจากหินควอร์ทซ์สีชมพู ประดับด้วยทับทิม พลอยเจียระไนและทองคำ จากนั้นมีงานถวายเลี้ยงพระกระยาหารค่ำในพระราชวังโฮฟบวร์ค หมายกำหนดการสุดท้ายของวันอันน่าเหน็ดเหนื่อยนี้ คือ การเสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรพระราชวังเชินบรุนน์โดยสังเขป

กำหนดการในวันถัดมา คือ การเสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรกรุงเวียนนา เมืองหลวงแห่งออสเตรีย พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินจากโรงแรมอิมพีเรียลไปทรงแวะทอดพระเนตรสำนักงานใหญ่ของทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ (International Atomic Energy Agency - IAEA) ซึ่งตั้งอยู่ตรงข้ามกับโรงแรมในขณะนั้น มีชาวเวียนนาทั้งหญิงชายยืนคอยเฝ้าฯ รับเสด็จอย่างใกล้ชิดเป็นจำนวนมาก หลังจากนั้นประธานาธิบดีนำเสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรโรงเรียนฝึกม้าสเปน สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงชื่นชมม้าขาวและฝีมือการฝึกม้าของผู้ฝึกเป็นพิเศษ พระองค์ตรัสกับผู้สื่อข่าวหญิงของหนังสือพิมพ์ *"New Austria"* ภายหลังว่า *"ข้าพเจ้าไม่เคยเห็นการแสดงเช่นนี้มาก่อนเลยในชีวิต น่าเสียดายที่เราต้องรีบไป ข้าพเจ้าอยากนำม้าที่กำลังเต้นระบำเหล่านี้กลับไปกรุงเทพฯ ด้วย"* ทั้งนี้เมื่อ ค.ศ. 1897

gedrehten US-amerikanischen Musik-Spielfilm *Ein Gruß aus Wien* (1962), in dessen Mittelpunkt die Wiener Sängerknaben stehen. Der Königin wurde eine kostbare Brosche aus Rosenquarz mit Rubinen und Brillanten in Gold überreicht. Ein Galadiner in der Hofburg schloss sich daran an. Ein Kurzbesuch im Schloss Schönbrunn beendete diesen anstrengenden Tag.

Der folgende Tag war der Bundeshauptstadt Wien gewidmet. Von der Residenz im Hotel „Imperial" war das Herrscherpaar zu einem kurzen Besuch des Hauptquartiers der Internationalen Atomenergieorganisation (IAEO), das damals vis-á-vis am Ring lag, zu Fuß gegangen. Für die in Scharen wartenden Wienerinnen und Wiener war dies eine willkommene Gelegenheit, die hohen Gäste aus der Nähe zu bewundern. Danach empfing der Bundespräsident die Majestäten zum Besuch der Spanischen Hofreitschule. Die weißen Pferde und das Können ihrer Reiter begeisterten vor allem die Königin: *„So eine Darbietung habe ich noch nie in meinem Leben gesehen"*, erzählte die Königin später einer Reporterin des *Neuen Österreich*, *„Wie schade, dass wir schon so schnell weiter mussten. Am liebsten würde ich die tanzenden Pferde mit nach Bangkok nehmen."* Tatsächlich war schon einmal, nämlich 1897, ein Lipizzaner aus der Spanischen Hofreitschule als Geschenk für Prinz Chira an den siamesischen Hof verschifft worden. Bei der anschließenden Führung durch die Schatzkammer in der Hofburg war das Königspaar von den imperialen

ภาพที่ 3.3: ผู้ว่าราชการกรุงเวียนนา ฟรันทซ์ โยนัส ทูลเกล้าฯ ถวายชุดพระสุธารสชาที่ทำจากกระเบื้องเคลือบ “เอาการ์เทิน” แด่อาคันตุกะทั้งสองพระองค์ เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม ค.ศ. 1964 (ภาพจากหนังสือ “*ประมวลพระราชกรณียกิจพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พุทธศักราช 2493–2510 เล่ม 5 (พุทธศักราช 2507–2508)*” จัดพิมพ์โดย คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ ในคณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา 5 ธันวาคม พ.ศ.2550)

Abb. 3.3: Bürgermeister Franz Jonas überreicht dem Königspaar im Rathaus ein Teeservice aus Augartenporzellan als Gastgeschenk.
© „*Buch der königlichen Pflichten Seiner Majestät König Bhumibol Adulyadej, 2489-2510 BE, Buch 5 (2507 – 2508 BE)*“, herausgegeben vom Komitee für Dokumentenverarbeitung und Archive und dem Chalermphrakiat Veranstaltungsmanagement Komitee anlässlich des glückverheißenden Geburtstags Seiner Majestät des Königs am 5. Dezember 2007.

สมเด็จพระจักรพรรดิแห่งออสเตรียเคยโปรดเกล้าฯ ให้ส่งม้าพันธุ์ลิปิทซานจากโรงเรียนฝึกม้าสเปนนี้ลงเรือไปยังสยามเพื่อพระราชทานเป็นของทูลพระขวัญแด่พระเจ้าลูกยาเธอ พระองค์เจ้าจิรประวัติวรเดช มาก่อน จากนั้น ทั้งสองพระองค์เสด็จพระราชดำเนินไปยังพิพิธภัณฑ์สมบัติล้ำค่าของออสเตรียในพระราชวังโฮฟบวร์ค ทอดพระเนตรสมบัติล้ำค่าต่าง ๆ รวมถึงประวัติความเป็นมาของวัตถุที่จัดแสดงเหล่านั้น

ต่อมา ณ ศาลากลางกรุงเวียนนา ผู้ว่าราชการกรุงเวียนนา ฟรันทซ์ โยนัส (ประธานาธิบดีออสเตรียในเวลาต่อมา) ได้เฝ้าฯ รับเสด็จ และทั้งสองพระองค์ทรงลงพระปรมาภิไธยในสมุดทองของกรุงเวียนนา นายโยนัสผู้นี้เพิ่งได้เดินทางเยือนไทยในเดือนกุมภาพันธ์ปีเดียวกัน และเน้นว่าเขามีความสุขมากขณะอยู่ในเมืองหลวงของไทย ในฐานะที่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มีพระสิริโฉมงดงามที่สุดในโลก กรุงเวียนนาจึงขอแสดงความชื่นชมโดยได้ทูลเกล้าฯ ถวายชุดพระสุธารสชาและรูปม้าลิปิทซานที่ทำจากกระเบื้องเคลือบ “เอาการ์เทิน” อันงดงามยิ่งแด่ทั้งสองพระองค์ ด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถเคยตรัสไว้ก่อนแล้วว่าทรงอยากได้ม้าขาวไปพระราชทานให้สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชเจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ์ สยามมกุฎราชกุมาร สักตัวหนึ่ง

Schaustücken und deren Geschichte tief beeindruckt.

Im Wiener Rathaus, wo König Bhumibol und Königin Sirikit vom damaligen Wiener Bürgermeister (und späteren österreichischen Bundespräsidenten) Franz Jonas begrüßt wurden, trugen sie sich in das Goldene Buch der Stadt ein. Jonas hatte erst im Februar jenes Jahres Bangkok besucht und betonte, wie sehr er sich in der thailändischen Hauptstadt wohlgeführt habe. Als Kompliment der Stadt Wien an die „schönste Monarchin der Welt“ wurden dem königlichen Paar außer einem Teeservice auch ein Lipizzaner aus Augartenporzellan überreicht, der Königin Sirikit zu dem treffenden Ausspruch verleitete, „...dass sie ja dem Kronprinzen nun doch ein weißes Pferd mitbringen“ könne.

ภาพที่ 3.4: นายกรัฐมนตรี โยเซฟ เคลาส์ และประธานาธิบดี อดอลฟ์ แชร์ฟ ถวายเลี้ยงพระกระยาหารกลางวันอาคันตุกะทั้งสองพระองค์ ณ ทำเนียบนายกรัฐมนตรี (ภาพจากหนังสือ *"เสด็จพระราชดำเนินเยือนสมาพันธรัฐสวิสและสาธารณรัฐออสเตรีย"* ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พิมพ์พระราชทานในงานพระราชทานเพลิงศพ นายจรูญพันธ์ อิศรางกูร ณ อยุธยา วันที่ 12 ตุลาคม พ.ศ. 2534)

Abb. 3.4: Bundeskanzler Josef Klaus empfängt das Königspaar zusammen mit Bundespräsident Adolf Schärf zum Mittagessen im Bundeskanzleramt. © *Staatsbesuch in der Schweizerischen Eidgenossenschaft und der Republik Österreich*, herausgegeben anlässlich der Beisetzung von Jaroonpan Israngkura Na Ayudhya am 12. Oktober 1991.

หลังเสวยพระกระยาหารกลางวันที่ทำเนียบนายกรัฐมนตรี พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทอดพระเนตรการแสดงของวงนักร้องประสานเสียงชายแห่งกรุงเวียนนา ซึ่งขับร้องบทเพลงของคีตกวี ฟรันทซ์ ชูแบร์ท (ชูเบิร์ต) และบทเพลงแห่งกรุงเวียนนา จากนั้นเสด็จพระราชดำเนิน ทอดพระเนตรกรุงเวียนนา โดยเสด็จพระราชดำเนินไปยังมหาวิหารชเตฟาน พระราชวังเบลเวเดเรอและศาลากลางกรุงเวียนนา ทั้งสองพระองค์ทรงสำราญพระราชอิริยาบถในกรุงเวียนนาอย่างเห็นได้ชัด ด้วยทรงอยู่ห่างไกลจากวิกฤตการณ์ทางการเมืองทั้งปวงในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงแย้มสรวลขณะรับสั่งว่า *"ข้าพเจ้าชอบ*

Nach dem Mittagessen im Bundeskanzleramt gaben die Wiener Sängerknaben Schubertlieder und Wiener Lieder zum Besten. Anschließend fuhren die Staatsgäste auf eine kleine lokale Besichtigungstour zum Stephansdom, dem Belvedere und zur Wiener Stadthalle. Der hohe Besuch aus Südostasien, fern von allen politischen Krisen, fühlte sich in Wien unübersehbar wohl. *„In Wien freut mich alles"*, strahlte Königin Sirikit, *„und ganz besonders glücklich bin ich über den heutigen Opernbesuch."* Denn dieser ließ sie Wolfgang Amadeus Mozarts „Die Hochzeit des Figaro" genießen, und damit ein Werk ihres Lieblings-

ทุกอย่างในกรุงเวียนนาและรู้สึกยินดีเป็นพิเศษที่จะได้ชมอุปรากรในวันนี้" เนื่องจากพระองค์จะได้ทอดพระเนตรละครอุปรากรเรื่อง *"พิธีวิวาห์ของฟิกาโร"* ของวอลฟ์กัง อมาเดอุส โมซาร์ท คีตกวีที่พระองค์โปรดมาก ทางการออสเตรียจัดให้ทั้งสองพระองค์ประทับในที่ชมพิเศษแถวกลางชั้นบนซึ่งตกแต่งอย่างสวยงามและประดับตราแผ่นดินของไทยและออสเตรีย มีประธานาธิบดี อดอล์ฟ แชร์ฟ เฝ้าฯ รับเสด็จอาคันตุกะทั้งสองพระองค์ ซึ่งทรงฉลองพระองค์ชุดราตรีเต็มยศ

ในวันต่อมา พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เสด็จพระราชดำเนินไปยังเมืองลินทซ์ เพื่อทอดพระเนตรบริษัทอุตสาหกรรม "เฟิสท์" (VOEST) ซึ่งเป็นโรงงานอุตสาหกรรมที่ใหญ่ที่สุดของออสเตรียในขณะนั้น โรงงานแห่งนี้เป็นโรงงานแห่งแรกที่มีกระบวนการผลิตเหล็กกล้าบริสุทธิ์จากแร่เหล็กดิบ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช สนพระราชหฤทัยมาก ในขณะเดียวกันสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราชดำเนินไปยังหมู่บ้านเด็กเอสโอเอส (SOS-Kinderdorf) ที่ฮินเทอร์บรึล ซึ่งอยู่ทางเหนือของออสเตรีย เพื่อทอดพระเนตรแนวทางการจัดการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม พระองค์ทรงพอพระราชหฤทัยการถวายการรับรองอย่างจริงใจ และพระราชทานเงินบริจาคช่วยเหลือเป็นเช็คจำนวน 50,000 ชิลลิงออสเตรีย ซึ่งเทียบเท่ากับเงิน 3,600 ยูโรในปัจจุบัน โดยพระราชทานแก่นายแฮร์มันน์ เกอไมเนอร์ ซึ่งเป็นผู้ดำริการก่อตั้งหมู่บ้านเด็กแห่งนี้ หลังจากนั้นอาคันตุกะทั้งสองพระองค์เสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังเมืองซัลทซ์บวร์ค

ณ เมืองซัลทซ์บวร์ค ทั้งสองพระองค์เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมชมบ้านเกิดของคีตกวีโมซาร์ท ที่บ้านเลขที่ 9 ถนนเกอไทรเดอกัสเซอ หลังจากทอดพระเนตรและทรงรับฟังบรรยาย สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ก็ทรงทำให้ทุกคนแปลกใจ ด้วยทรงบรรเลงเพลงไทยที่เปียโนของโมซาร์ท

komponisten. In der festlich mit den Wappen von Thailand und Österreich dekorierten Mittelloge empfing Bundespräsident Adolf Schärf die hohen Gäste, die inzwischen große Galauniform bzw. elegante Abendroben angelegt hatten.

Am nächsten Tag fuhr der König nach Linz zur VOEST, dem damals größten österreichischen Industrieunternehmen. Das hier erfundene LD-Blasstahlverfahren, das zur Umwandlung von Roheisen in Stahl dient, stieß auf reges thailändisches Interesse. Währenddessen war die Königin in das SOS-Kinderdorf in die Hinterbrühl (Niederösterreich) aufgebrochen, um diese humanitäre Einrichtung kennenzulernen. Sie war über den herzlichen Empfang sichtlich erfreut – und bedankte sich mit einem Scheck über öS 50.000 (nach heutiger Währung umgerechnet etwa 3.600 Euro) an Hermann Gmeiner, den Urheber der Kinderdorfidee. Dann fuhr das Königspaar gemeinsam weiter nach Salzburg.

Dort besuchten die beiden am nächsten Tag Mozarts Geburtshaus in der Getreidegasse 9. Nach einer kurzen Einführung überraschte die Königin alle, als sie auf Mozarts Klavier persönlich ein thailändisches Musikstück vorspielte. In Salzburg wurden die meisten Besichtigungen zu Fuß zurückgelegt, darunter auch der Weg zum Neuen Festspielhaus, und überall bekundeten zahllose Menschen dem königlichen Paar herzliche Sympathie. Mit der Rückkehr nach Wien und einem Contre-Galadinner im Hotel „Imperial"

การทอดพระเนตรเมืองซัลทซ์บวร์คส่วนมากใช้วิธีทรงพระดำเนิน เช่น เมื่อเสด็จพระราชดำเนินไปยังโรงละครแห่งใหม่ โดยตลอดเส้นทางเสด็จพระราชดำเนิน มีประชาชนล้นหลามเฝ้ารับเสด็จฯ อาคันตุกะทั้งสองอย่างชื่นชมยินดี การเสด็จพระราชดำเนินเยือนอย่างเป็นทางการนี้ได้สิ้นสุดลง หลังจากทั้งสองพระองค์เสด็จพระราชดำเนินกลับไปยังกรุงเวียนนาและได้พระราชทานเลี้ยงอาหารค่ำเพื่อเป็นเกียรติแด่ประธานาธิบดีออสเตรีย ณ โรงแรมอิมพีเรียล

หลังจากนั้น ทั้งสองพระองค์ประทับที่กรุงเวียนนาต่ออีกสองวันครึ่งเป็นการส่วนพระองค์ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินไปยังย่านการค้าใจกลางกรุงเวียนนาที่ถนนแคร์นท์-เนอร์ ซึ่งมีสินค้าออสเตรียจำหน่ายเป็นจำนวนมาก

zu Ehren des Bundespräsidenten endete der offizielle Staatsbesuch.

Daran anschließend verbrachten die königlichen Gäste noch einen zweieinhalb-tägigen Privataufenthalt in Wien. Beim Einkaufsbummel durch die traditionsreiche Kärntner Straße in der Wiener Innenstadt bestellte Königin Sirikit beim für seine Haute-Couture bei in- und ausländischen Prominenten bekannten Modeatelier Fred Adlmüller gleich zwei schwarzseidene Abendkleider des Modells „Bangkok“. Wie ihre erste Hofdame versicherte, sei dies ein besonderes Kompliment an Wien, *„denn die Königin hat noch nirgends ein Kleid bestellt,*

ภาพที่ 3.5: สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงบรรเลงเพลงไทยที่เปียโนของโมซาร์ท ณ เมืองซัลทซ์บวร์ค (ภาพจากหนังสือ *“เสด็จฯ เยือนสาธารณรัฐออสเตรีย พ.ศ.2507”* จัดพิมพ์โดยสำนักราชเลขาธิการ ค.ศ. 2005)

Abb. 3.5: Königin Sirikit spielt auf Mozarts Klavier in Salzburg ein thailändisches Musikstück. © *„Staatsbesuch in der Republik Österreich 2507 BE“*, herausgegeben vom Büro des Hauptprivatsekretärs seiner Majestät 2005.

ภาพที่ 3.6: งานพระราชทานเลี้ยงอาหารค่ำเพื่อเป็นเกียรติแด่ประธานาธิบดีออสเตรีย ณ โรงแรมอิมพีเรียล
(ภาพจากหนังสือ *"เสด็จพระราชดำเนินเยือนสมาพันธรัฐสวิสและสาธารณรัฐออสเตรีย"* ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พิมพ์พระราชทานในงานพระราชทานเพลิงศพ นายจรูญพันธ์ อิศรางกูร ณ อยุธยา วันที่ 12 ตุลาคม พ.ศ. 2534)

Abb. 3.6: Galadinner des Königspaares zu Ehren des Bundespräsidenten im Hotel Imperial.
© *„Staatsbesuch in der Schweizerischen Eidgenossenschaft und der Republik Österreich"*, herausgegeben anlässlich der Beisetzung von Jaroonpan Israngkura Na Ayudhya am 12. Oktober 1991.

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถทรงสั่งซื้อฉลองพระองค์ชุดราตรีไหมสีดำสองชุดแบบ "กรุงเทพ" จากเจ้าของสตูดิโอแฟชั่น นายเฟร็ท อาเดิลมีลเลอร์ ซึ่งเป็นนักออกแบบแฟชั่นที่มีชื่อเสียงให้แก่บุคคลชั้นสูงทั้งในและนอกประเทศ นางสนองพระโอษฐ์ของพระองค์กล่าวว่า การที่พระองค์มีรับสั่งให้ช่างเวียนนาตัดเย็บฉลองพระองค์เช่นนี้ แสดงว่าพระองค์โปรดกรุงเวียนนาเป็นพิเศษ *"เพราะสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ไม่ทรงเคยสั่งตัดฉลองพระองค์ที่ใดเลยนอกจากกับช่างส่วนพระองค์ ปิแอร์ การ์แด็ง ที่ปารีส"* หลังจากนั้น สมาคมดนตรีออสเตรียได้จัดการแสดงดนตรีเพลงพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชขึ้นในวันสุดท้าย

außer bei ihrem Hofschneider Pierre Cardin in Paris". Daran anschließend wurde im Musikverein ein Konzert mit den selbstkomponierten Werken des Königs gegeben.

Am letzten Tag hatte der ehemals erste Bundeskanzler der Zweiten Republik und nunmehrige Landeshauptmann von Niederösterreich, Leopold Figl, noch einen Ausflug arrangiert, der das Königspaar in das für seine Historie und landschaftliche Schönheit berühmte Dürnstein in der Wachau führte. Abends fand noch ein zweiter Musikabend statt, und zwar in der

นายกรัฐมนตรีคนแรกในสมัยสาธารณรัฐออสเตรียที่สองและผู้ว่าการรัฐนีเดอร์เอิสเตอร์ไรช์ (Niederösterreich) ชื่อ เลโอโพลท์ ไฟเกิล ได้จัดให้อาคันตุกะทั้งสองพระองค์เสด็จประพาสระยะทางสั้นไปยังเดือร์นชไตน์ในวัคเคา ซึ่งมีชื่อเสียงในประวัติศาสตร์และมีภูมิประเทศที่งดงาม ในช่วงเย็นมีการจัดการแสดงดนตรีเป็นครั้งที่สองที่ทำเนียบเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงเวียนนา ซึ่งขณะนั้นตั้งอยู่บนถนนคอทเทจกัสเซ 48 การแสดงดนตรีครั้งนี้เป็นการแสดงเพลงแจ๊สทั้งหมด พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงคลาริเน็ตและแซกโซโฟนร่วมกับนักเปียโนออสเตรีย ฟรีดริช กุลดา ทั้งสองพระองค์สนพระราชหฤทัยการเต้นรำ และพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชก็ทรงแสดงให้เห็นถึงพระอัจฉริยภาพทางการทรงดนตรีได้อย่างเด่นชัด บรรยากาศค่ำวันนั้นผ่อนคลายและมีการเล่นดนตรีกันไปจนดึก เมื่อมีผู้กราบบังคมทูลถามพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชว่าพระองค์โปรดสิ่งใดมากที่สุดในกรุงเวียนนา พระองค์รับสั่งตอบทันทีว่า “ดนตรี” พระราชกรณียกิจสุดท้ายในการเสด็จพระราชดำเนินเยือนออสเตรียก็เกี่ยวข้องกับเรื่องดนตรีอีก กล่าวคือ สถาบันดนตรีและศิลปะการแสดงแห่งกรุงเวียนนา (ปัจจุบัน คือ มหาวิทยาลัยดนตรีและศิลปะการแสดงแห่งกรุงเวียนนา) ได้กราบบังคมทูลเชิญพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชให้ทรงเป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์ของสถาบัน

การเสด็จพระราชดำเนินเยือนออสเตรียครั้งนี้สิ้นสุดลงด้วยความสัมพันธ์พิเศษทางด้านดนตรี พระราชจริยวัตรอันงดงามของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เป็นที่ประทับใจทั้งในหมู่ประชาชนและผู้นำทางการเมืองของออสเตรีย และปูทางให้ไทยและออสเตรียมีสัมพันธไมตรีที่แน่นแฟ้นขึ้นในกาลต่อมา ดังจะเห็นได้ว่า ในอีกสามปีต่อมา ประธานาธิบดีออสเตรีย ฟรันทซ์ โยนัส ได้เดินทางมาเยือนประเทศไทยเป็นการตอบแทน

Cottage Gasse 48, der zu jener Zeit der Residenz des thailändischen Botschafters, der ausdrücklich dem Jazz gewidmet war und der den Klarinette und Saxofon spielenden König auf den österreichischen Pianisten Friedrich Gulda treffen ließ. Dort zeigte sich das königliche Paar tanzbegeistert und König Bhumibol als virtuoser Instrumentalist. Die Stimmung war so gelöst, dass bis weit in die Nacht musiziert wurde. Als man den König fragte, was ihn in Wien am meisten beeindruckt habe, kam die Antwort spontan: *„Die Musik.“* König Bhumibol musste es wissen. Er verstand etwas von Musik. So war auch der allerletzte Akt des Staatsbesuchs mit Musik verbunden, denn die damalige Akademie (und heutige Universität) für Musik und darstellende Kunst ernannte Bhumibol Adulyadej zu ihrem Ehrenmitglied.

Damit ging ein ganz besonderer Staatsbesuch unter dem Zeichen der Musik zu Ende, und die Charmeoffensive des thailändischen Königspaares war bei der österreichischen Bevölkerung und ihren politischen Vertretern auf so fruchtbaren Boden gefallen, dass bereits drei Jahre später Bundespräsident Franz Jonas seinen Gegenbesuch antreten konnte.

ภาพที่ 3.7: การทูลเกล้าฯ ถวายหนังสือกราบบังคมทูลเชิญพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชให้ทรงเป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์ของสถาบันดนตรีและศิลปะการแสดงแห่งกรุงเวียนนา
(ภาพจากหนังสือ *"เสด็จพระราชดำเนินเยือนสมาพันธรัฐสวิสและสาธารณรัฐออสเตรีย"* ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พิมพ์พระราชทานในงานพระราชทานเพลิงศพ นายจรูญพันธ์ อิศรางกูร ณ อยุธยา วันที่ 12 ตุลาคม พ.ศ. 2534)

Abb. 3.7: König Bhumibol wird die Urkunde der Ehrenmitgliedschaft in der Akademie für Musik und darstellende Kunst in Wien überreicht.
© *Staatsbesuch in der Schweizerischen Eidgenossenschaft und der Republik Österreich*, herausgegeben anlässlich der Beisetzung von Jaroonpan Israngkura Na Ayudhya am 12. Oktober 1991.